

כד:

עין משפט
גר מצוה

עז א מי' פ"א מהלכות
פסח"מ הלכה 3:
עב ב מי' פ"ו מהלכות
מע"ק הלכה יא:

תורה אור השלם

1. וְלִקַּח מִדֶּם הַדָּר וַתִּתֵּן
 בְּרִתָּהּ הַמִּזְבֵּחַ בְּאַבְצֵק
 וְאֵת אֶל הַדֶּם תִּשְׁפֹּךְ אֶל יִסּוּד
 הַמִּזְבֵּחַ:
 שְׂמוֹת כֵּה, יִב
 2. וְלִקַּח חֲמֵשׁ מִדֶּם הַחֲסֵאת
 בְּאַבְצֵק וַתִּתֵּן בְּרִתָּהּ מִזְבֵּחַ
 הַהֵלֶל וְאֵת דָּמוֹ יִשְׁפֹּךְ אֶל יִסּוּד
 מִזְבֵּחַ הַבְּהֵלָה: יִקְרָא ד, כה
 3. וְשִׁבְלֵי אֶת־אֲבָצֵק
 הַקִּדְמִית מִן הַשֶּׁמֶן אִשֶּׁר עַל
 הַשְּׂמָאלִית וְהָיָה מִן הַשֶּׁמֶן
 בְּאַבְצֵק אֲבָצֵק
 4. הַקִּדְמִית פַּעֲמִים לְפָנֶי
 הַיְּהוָה: יִקְרָא ד, לו
 5. וְהִקְרִיב וְהִקְרִיעַ יִרְחֵץ
 הַקִּבְיִים וְהִקְרִיעַ בְּהֹכֶן אֶת הַכֹּל
 וְהִקְרִיעַ הַמִּזְבֵּחַ עֲלֵה הָאֵשׁ
 אֲשֶׁר רִיחַ נִחֹחַ לַיהוָה:

מוסף רש"י

[illegible]

אחי למידרש און און דרליעה, דכתי
בר בר חנה נפקא. דהא כתיב נ

כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים

במקרא נדרש לפניו ואחריו קמיפגני. הא דפליגי אמורסא
בפרק השואל (י"ב דף ע"ה). במקרא נדרש לפניו ולא
לפני פניו ופריך ממנתי' דשואל לא מצי למימר דההיא ר"ש דלא
דריש קרא לפניו דהתם הוי מטעמא דהוי"ו מוסיף על ענין ראשון
ומודה ר"ש דכאמר טקומץ רבא
(מנחות דף י"ט). היינו טעמא דר"ש
ההוא דריש וי"ו מוסיף על ענין ראשון
ובגין ולקח ונתן לא אמרינן וי"ו מוסיף
על ענין ראשון ^א וא"כ ליכף קבלה
ממניה זימין כדפי' התם בקוטרס
דלכצבו הפסיק הענין בין ולקח
לנתן ופי' ^א קמח דקדושין (דף ט"ו)
משמע דכולי עלמא דרשינן ^א
מקרא לפניו בלא וי"ו מוסיף על
ענין ^א וא"כ ^א איכא למילף קבלה
ממניה דפריך ונקיש מזהה לתלמוד
תורה וצפ"ק דראש השנה (דף ט"ו)
דרשי כולי עלמא מקרא לפניו וכלפני

תרתי בעיני כדכתיב² ולקח הכהן מדרס
החטאת באצבעו ויליף ממצורע דכתיב³ ושבט
הכהן את אצבעו הימנית והרי קמיצה
דלא כתיב בה אלא כהונה⁴ ותנן⁵ קמץ
בשמאל פסול אלא⁶ אמר רבא או אצבע
או כהונה א"ל אביי הרי הולכת אברים
לכבש דכתיב בהו כהונה דכתיב⁷ והקריב
הכהן את הכל [והקמיר] המזבחה⁸ ואמר מר זו
ההולכת אברים לכבש⁹ ותנן¹⁰ בהרגל של ימין
בשמאלו ובית עורה לחוץ [כי אמרינן] או
אצבע או כהונה בדבר המעכב כפרה דומיא
דמצורע והרי קבלה דכתב¹¹ בהו כהונה
ודבר המעכב בכפרה הוא ותנן קבל בשמאל
פסול¹² ור"ש מכשיר ר"ש תרתי בעי מי¹³ בעי
ר"ש תרתי והתניא רבי שמעון אומר כל מקום
שנאמר יד אינו אלא ימין אצבע אינו אלא
ימין אצבע לא בעיא כהונה כהונה בעיא
אצבע ולא כהן למה לי בכיהונן¹⁴ והרי
זריקה דלא כתב בהו¹⁵ אלא כהונה ותנן זרק
בשמאל פסול ולא פליג רבי שמעון אמר
אביי פליג בברייתא דתניא קיבל בשמאל
פסול ורבי שמעון מכשיר זרק בשמאל
פסול ורבי שמעון מכשיר אלא הא¹⁶ דאמר
רבא¹⁷ יד יד לקמיצה רגל רגל לחליצה¹⁸ און
און לרציעה למה לי מדרבה בר בר חנה
נפקא חד לקומץ וחד לקידוש קומץ

ומשנה בשם מקום אלא גרסינן והרי מליקה ומשנה היא לקמן
בפרק חטאת העוף (דף סא.) דמנן כל הפסולין שמלחו מליקתן
מטמאין ואין מליקה בגדים אבות הניעו מלך בשמאל או בצליל
כו' והש"ס הביאה צבור שכן דרך הש"ס לקרר כמה משניות
והאספרסימ טעו וכתבו במקום מליקה זריקה ועופות לא אמו בהיקשא
דזאת המורה אבל זריקה בשאר קריבות פסל שפיר בשמאל דליקא
בהיקשא דזאת המורה כדמשמע שיליה דם חטאת (לקמן דף סא.)

ובסמך נמי גרסינן בזרייתא מנח שבמה פסוק ורש"י מכשיר ועוד חסד
 וזוה"ק (לעיל דף יא.) דאמר ומאי טעמא דר"ש בא לעובדה
 דלדפי' חטאת נמי לא בעי ימין בקבלה לר"ש דאמר לעיל ובי נאמרה
 דאזלא חטאת לפירוש רבינו חס נמי דגרסינן מלך הא מליקה נפקא
 דהעולה כמשפט דרשין כמשפט חטאת חטאת ^{הוא} לאינה באה אלא מן
 דלדפי' חטאת בעיא אכר"ש דהכונה באה ^{הוא} מן מליקה שהיא
 חטאת עפות מחטאת כהנה ולכן אנטרין וי"ל כמשפט ההם
 דמקרא מדרש לפניו ולאחריו ומקוי אכזבו דכתיב ובי חטאת קבל
 שייך למילף דליתיה בעוף וילפינן מליקה אכל ר"ש דאמר קבל

מִרְעָה אֲדוּוּי אֶת אֲזוּזוֹ, מִה דְמִזְרֹעַ יַמִּינֹה אֶף לְרִיעָה יַמִּינֹה, וְהָ גִשָּׁם מְפֹרֶשֶׁת צִפִּיק קִדְרוֹשִׁין: מִדְרָבָה
קֹמֶקֶם הֶהֱלֵךְ וְאָמַר רַבָּא לְעִיל לְרַבֵּן הִיכָא דְחֵמֵיב אֲכָזֵב אוּ כְהוּנָה אִיטוּ אֲלֵה יַמִּין, יָד יָד לְמָה לִּי: לְקִדְרוֹשׁ
מִיָּץ. דִּי מִקְדָּשׁ לְקוֹמֶץ בְּכֵלֵי יַמְנָהוּ צִימִינוּ לְמוֹחַ הַכֵּלִי (מִנְחָח ח' א):

גדרש. (ב) ר"ש סבר מקרא נדרש לאחריו ולא לפניו הילכך אונתן דכתיב בתיארה קאי ולא אולקח דכתיב לקמיה ורבנן סבירי מקרא נדרש לפניו ולאחריו: **מפקא מדאבסו.** מוצאת מכלל דבריו ומכלל דברי חכמים: **כל מקום שנאמר אבסו בקבלה.**

ה' אלעזר בר"ש דריש אכזב אולקח
היינו לפניו ולא אונתן: שינה

הגהות הב"ח

(א) גמ' ולא לפני פניו ולא
לאחריו: (ב) רש"י ד"ה נדרש
לפניו ולאחריו קמיפלגי ר"ש
קצר: (ג) ד"ה שניה וכו' נשמאל
פסל וקאמר: (ד) ד"ה זרק וכו'
כל הזנחים קאי דלוא:

גליון הש"ס

גמ' יד יד לקמציצה. עיין לקמן סג
ע"צ תוס' ד"ה מה חטאת
בסה"ד: [תוס' ד"ה והרי וכו']
אבל ר"ש לא סבר לה בוותיה
למילת ימין בודיקה כו'. עי'
יומא דף סא ע"צ תוס' ד"ה מה
חטאת וכו']:

שינויי נוסחאות

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]

ליון, ומהיקשא [נמין] ב"ה דזאת התורה
חות:

וְיָנִי לְמַעַן לֵי יְדֹ בְּקִמְיָהּ: מְדַבֵּר
 כְּתִיב: לְקִיּוֹשׁ קוֹמֵץ. כְּלִי שֶׁרַח
 הוּא מְקַדֵּשׁ בּוֹ צִדּוֹ הַיְמָנִית:
 וְלִרְצֵי

וְיִמְצָא דְהַסְדּוּ מִנֵּה דְרוּסָה ॥ הַסְדּוּ
 וְיִמְצָא דְהַסְדּוּ בְּשָׂרָה קַרְבָּנוֹת מִחֲטָאוֹת
 ॥ הֵיטוּ מִדְּבָרֵי דְלִיפָּה מִדְּמִשְׁכָּה וְיִשְׁכַּח
 בְּשִׁכְחֵיהֶם רַשָּׁע וְזִיקָה בְּשִׁמְחָל דְּהַקְדָּשׁ
 ॥ דְּבִקְצֵלָה לֹא אִיירִי
 בְּצִוְיוֹרִיקָת אֲשֶׁם ॥ דְּבִקְצֵלָה לֹא אִיירִי
 ॥ הָאֵל תֵּנָה סָבֵר לֵה ॥ כּוֹטִימָה בְּחֵדָּא
 וְלֹא לִירֵשׁ מִדְּמִכְּבִּיד וְחַת הַשֵּׁי יַעֲשֶׂה
 ॥ 99 ॥ מְנִי פִרְיָן יִמְנִית מִדְּמִשְׁכָּה
 בְּרִי מִיירִי דְּעֵלִי מִיֵּן אֲבָל ॥ מִדְּהַסְדּוּ
 ॥ הַר דְּרָשׁ לְגֵזֵל וּפּוֹסֵל קֶצֶלָה בְּשִׁמְחָלָה
 ॥ הַר מִלִּיקָה בִּימְיָן מִחֲטָאוֹת דְּקֶצֶלָה לֹא
 בְּהֵמָה אֲלֵלָה בְּהֵזָאָה לְחֹדֶה צְעוּלָה

ן בו' מלך בשמאל או בלילה בו'. ג"כ, ואם היטה המ
וא"ת ולפ"ת נמי בו' ומשני בר"ש דבהונה בעיא אצטנ
למאן דאית ליה היקשא, (כדפירשתי) צפ"ק דחולין וזריש